

Latweeschu Uwise.

Nr. 7.

Zettortdeenâ 12. Webruar.

1853.

Drukkehts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Jauna sinna.

To wahrdu „Sirene“ peenemdama irr pagahjuschá gaddâ zehlfusees Pehterburgâ kahda jauna beedriba, kas wiffas muhsu juhrâ (no pat Pinnu semmes lihds Balangi pee Prubschu roh-bescheem) sikhfuschas laiwas (kuggus), laiwu enkurus, enkuru lehdes un zittas juhras dibbinâ nogrimmuschas leetas grihb zelt gaisinâ. Wiss-pirmajs tomehr, kas scho skunstigu darbu jau preefsch 10 gaddeem ussahjis strahdaht un kam tas dauds weetâs arri laimejees, irr no Keepajas kahds buhwmeisteris, Lenz wahrdâ. Tas pats aispehrn pee Nihgas ar sawahm maschinehm iszehlis ihfâ brihdi leelu akmini, kas lai-wahm gullejis zellâ, tapat arri no juhras weenu smittis dñiti eegrimmuschu balli, kas sweineekeem daudstahrt saplohsijis tihklus, jo probjam weenu 19^{1/2} birkawu smaggu enkuru lehdi un dauds zittas leetas. Tanni 1849tâ gaddâ winsch winpus Nihgas arridsan iswilzis no juhras us seklumu usdsihtu laiwu, kurrâ bijuschi eelahdeti 2250 puhru rudsu. — Bairal par winna darbeem un tahm laiwahm un winnu leetahm, kurrahm Lenz bijis par glahbeju, schê schoreis ne warram peeminneht, jo ta buhtu wiffai garra stahstischana, un mehâ tikkai wehl to bildinam, ka winsch sawu stohlu taggad pahrdewis wirsminnetai beedribai „Sirenei“ par 15 tuhkstoschu sudr. rub. un ka tai sawu darbu strahdajohi teescham leela manta un baggatiba klubs rohfâs, wisswairail kad ta taggad jau sinn juhrâ tahdas weetâs, fur laiwas sikhfuschas ar warra, dselses un zitteem lah dineem, kas til ahtri ne maitajahs. Buhwmeisteris Lenz

pee tahs beedribas par meisteru peestahjis un dabbu ifgaddu 1240 sudr. rub. lohnes.

C. D. P.—ch.

Zilweku dsihwofli wirfs semmes.

Mihlais lassitajs, winnu reis es ar tewi esmu runnajs no ta brihnuma leela zilweka skaita, kas irr dsihwojuschi un wehl dsihwo wirfs semmes. Prohti, 27 gaddi tew buhtu skaitiht deenu un nakti, ja tikkai grihbetu isflaitiht wiffus, kas taggadin dsihwo wirfs semmes. Tad nu gan nahk prahtâ, jautahk, zif leeli tee plattsch, fur wisseem teem tuhkstoschu milljohneem zilwekeem ruhmes irr dsihwoht pascheem un sawu maisi audsinahk un sawus lohpus ganniht. Gan jau saimneekam, kas tikkai mehreneu saimi turr, wajaga labs leels plazzis ar wisseem laukeem un plawahm un gannibahm, — ne wehl tam brihnuma leelam zilweku pulkam. Bet arri schi pasaule, kurren tas debbesu Tehws teem zilwekeem par dsihwofli raddijis, irr demsgan lees plazzis, fur arri wehl wairak warretu dsihwoht, ne kâ taggad irr. — Kâ nu buhs man skaidri tew isteikt, zif leela ta irr? Gan buhfi dsirdejis, mihlais lassitajs, ka schi semme irr appala kâ weena lohde, kurrâi warr wissap-kahrt staigahk. To warr no tam sinnaht, kad iseet kuggis par juhru us rihta pussi un brauz ar weenu us rihta pussi probjam, ne maj ne-agreesdamees atpakkal, tad tas par ilgohscham tomehr pahrnahk tai paschá weetâ no kurras bija isgahjis, bet no wakkara pusses. Remm kantkahdu lohdi jeb kammohli un welz srihpu ap-kahrt ar frihtu, tad tu jaw redsesi, ka tu us weenu pussi wilkdams to srihpu no ohtras pus-

ses atnahkfi atpakkat us to paschu weety, no kurras effi isgahjis. Tahda nu irr ta pasaule, appala ka lohde; un kad tai par widdu wissap-kahrt buhtu leelszelsch tairihts, tad tas buhtu 5400 juhdsu garsch, — un ja tew buhtu tee pirni sirgi, ar kurreem tu warretu deenu no deenas nobraukt 15 juhdses, tad tomehr tew buhtu jabrauz pilns gads apkahrt, kamehr tu pahrbrauktu atkal mahjas. Redsi garsch zelsch un lees brauzeens. Bet arri to tu ne warretu isdarriht, jo leelas staryas, kur nekahda semme naw, bet juhras wilni kauz. Usschfir pirnu Mohsus grahmatu pirnu nodaku 9to un 10to perschu, tur tu warri atrast ka Deews irr lizzis fakrahtees tam uhdenim weena weeta, lai tas saufums tohp redsam; — un tas saufums irr ta semme, tas uhdena krahjums ta juhra. Bet ta juhra dands leelaka par to semmi, prohti, tikkai zettorta dalka no wissas pasaules irr semme, un trihs dalkas uhdens. — Ja nu gribbi saprast, zil leela ta saufa semme, tad es tew to warri ta isteikt. Tu sinni mihlais lassitajs, ka tu ismetti puhraweetu 15 kahrtis no katras mallas us tschetrahm kantehm, ko Wahzeeschi nofauz par kwadratun us ruhti. Ja tu ismestu tahdus leelus gabbalus, kas 10 juhdsu no katras mallas (us kwadratun) tad buhtu 5 tahdu gabbalu par wissu Kursemmi; un 7 par wissu Widsemmi, un 25 tuhstoschu tahdu gabbalu par wissu to saufumu, kurreu Deews eelsch pasaules raddischanas atschkibris no ta uhdena. — Redsi nu, mihlais lassitajs, gan lees plazzis, ko tas stiprais un schelligais Deews saweem behrneem eelsch schihs pasaules par dschwokleem dewis. Bet tapatt ka pee mums tee platschi uaw weenadi, gan meschi gan purwi, gan kalni gan eelijas, gan stipra mahlu semme gan weeglas smiltis, gan augliga melna semme gan plohjis, — tapatt arridsan par wissu pasauli daschadiga irr ta semme. Gan pa gabbaelem irr tahdi leeli meschi, kas pa fimteem juhdsu gaxri un platti, kur zilweki ne warr mahjoht, bet kur tikkai swehri un mescha-putni flehpijabs; — gan brihnuma leeli tukneschi, kur neweena up-

pite to islahpuschu semmi ne dsirdina, kur daschu reis pa gaddeem nekahds leetus tabs saufas isdegguschas smiltis ne apflappina, bet kurras wehja aukas ka sneegu puttena, — gan atkal kalni, kas, ka Bahbeles tohrnis, sawas leddainas galwas prett debbesim zelt, lihds juhdsi angstumä, kur zilweka kahja ne muhscham naw stahwejusi, — gan augstas semmes, kur knap-pi pascha waffaras laikä sneegs ne atkuht, gan karstas semmes, kur ne seemas laiks to sweldamu karstumu ne dsiffina; — bet arri wehfas un fittas semmes, jauki klaijumi, kur lekna arrama semme, puffainas plawas zilweka darboschannu ar Deewa swehtibu atmakfa. Tahdas weetas pa mallu mallahm pa wissu pasauli tee zilweki sawus muhscha zeltus staiga, peedsem, aug, firmi paleek, raud nn smeijabs, puhlejabs, druwas aer, lohpus audfina, gan pa laukeem, gan pa pilfateem ammatu strahda, pabrikus tur un andeli wedd par semmu semmehm, un par juhrahm ar kuggeem sawas prezses dsihdami, — un gallä sawu galwinu noleek dusseht wehsä semmes flehpi! — Ta nu ta zilweka tauta dsihwo par plattu semmi, kurreu Deews tik brihnischfigi winnai sataisjis par laizigu mahjasweetu, ta deenahm naktim no teem brihnumeem warretu stahstih un leelas grahmatas farastih, un tomehr gallu ne warretu atrast. — Bet tu, mihlais lassitajs, raugi ko Deewa wahrds pats no tam runna. Usschfir 104tu Dahwida dseesmu, — islassi to ar samannigu un tizzigu prah-tu, — tad saleez sawas rohtas un sakti: Teiz manna dwehsele to stipru Kungu! wiss kam dwaescha irr lai flawe to Kungu! Alleluja!

G. B.....g.

Drohsch schus.

Zehkabs, kahda nohmneeka dehs, tappe dands-reis no sawa tehwa us pilsehta suhtihis, tur ko eepirkt. Kad nu tas atkal ar labbu mazzinu naudas us pilsehta gahje, isjahj no mescha laupitajs tam pretti, un prassa to nauden, draude-

dams to nokaut, ja ne dohschoht. Tē nu sehns par tahdeem breefmigeem wahrdeem ahtrumā lohti sabijahs, un brehze, lai jel tas apscheļojahs par winna jaunu dšhwibu; bet laupitajs tam pawehl ar bahrgumu klusu buht, un rahda tam sawu nahwigu eerohzi, ja til mas wehl brehks jeb fauks. Kad nu ne kas zits ne palihds, tad sehns nemmahs drohschu firdi, lai eet kà eedams, sakere sawu naudas maku, un atraisijis isbahsta tohs spohschus rubulus gar zella-mallu, schury un turp, sazzidams: eij nu, salassi, es tew rohkà to naudu ne dohschu. Tē laupitajs no spohschas naudas apmahnihts, kaphj no sirga, to us zella atstahdams, eet to naudu salassih. Sehns ahtri apdohma, kà nu irr laiks, lezz sirgam muggurà, un ko til warredams laisch us sawahm mahjahm, to laupitaju tur atstahdams to naudu lassidamu. — Schim tabs sirgs, segli un pilns maks peeseets pee segleem.

Relaimē ne buhs parleeku isbihstees, bet eedrohschinatees un raudsiht ar Deewa palihgu kà glahbtees.

— t —

Naugi pateefigu mihlestibu.

Tehrpates Awises (Inland) stahsta scho pateefigu notifikumu:

No Laispils pagasta (Widsemmes Igaunu dallā) 4 seewas-wihri bija nekruschs nodohiti. Tad nu weens puifis no ta pascha pagasta, ar wahrdu Mart Smit, nahl pee sawa mahzitaja un luhdsahs padohmu, woi ne warretu sawas mahsas wihra, Jurri Burmanna, weeta pats dohteets karra deenesti. Sirds tam ne lauhoht meeru, jo mahsas affaras winnam schnaudsoht dwehseli zeeti un ta masa behrnina raudaschana, kam tehws nu panemts, winnu no meega rauhoht ahra; winsch effoht weens pats, pehz winna ne kahdas affaras ne birschohht. Mahzitajs nu winna kristigu mihlestibu gan usteizis, tam likte apdohmabt, woi ne buhschoht kahdu

reis schehl ka pats usnehmis til grehtu ammatu, ko tam japeepild tapatt, ittin kà buhtu bijis pascham ja-eet pa to zellu; bet ne kà, Mart Smits paleek pee tam, ko apnehmees, sazzidams, ka deesgan effoht apdohmajis ko darroht, un ka sinnoht, kà kristigam zilwekam effoht jadsihwo, lai warretu swebhti nomirt, un ka winnu us scho darbu pascha Deewa bals aizinajoht. Krustamu grahmatu isluhdsees winsch eet teescham us muischu, dabbu tahs zittas waijadfigas apleezinaschanas un steidsahs us mahjahm, taisitees us zellu. Mahjās pahrnahzis isteize zitteem laudim, ko effoht nodohmajis darriht. Tē nu peenahze zitta nodohta nekruscha, Karela Berga, raddineeks, un sohlija winnam 100 spohschus sudraba rublus, ja grihboht eet schi Karela weeta un ne par sawu mahsas-wihra; bet Martes bes kahdas schaubischanahs schim atteize, ka ne par kahdu naudu ne eetu, lai winnam wiffas pasaules mantu dohtu, bet pehz Deewa prahta par sawas mahsas wihru un winnas behrnina tehwu winsch eijoht bes kahdas mahsas ar labbu prahtu. Laiks un zelsch bij nejauks pahrlieku, bet winsch nostagaja tahs 50 werstes us Tehypati, kur nekruschu peenemschana bij isgahjuschu ruddeni, eegahje pee nekruschu teefas, un no firds tohs lungus luhdsis, lai scho peenemmohht winna schwahgera Jurri Burmanna weeta, winnam notifte pehz winna luhgschana. Nekruschu teefa peenehme scho kristigas mihlestibas pilnu puifi karra-deenesti un atlaide Jurri Burmanni, kas mahjās pahrnahzis swebhti ta mihla brahla peeminu, kas winnam seewu un behrninu atdewis.

Eij un darri tā patt!

C. B. B.

Smeecklu stahstinsch.

Gaddijahs ka pehrnà waffarà lohti brangi apgehrbts jauns kundsinch no tilla Daugawà eekritte. Kahds matrohsis, (fuggineeks) kas turpat blakkam us fuggi strahdaja, tuhliht uhden

eelehze un to wiherlu laimigi isglaube. Kun-
dſiſch, flapſch, kà plunziſ, no kabbatas naudu
iſwilke, un ſawam glahbejam par pateizibas al-
gu paſneedſe — tawu brihnumu, deſmits kap-
peikus. Matrohiſis, to naudas gabbalu kahdu
laizinu apſtattijis, galwu krattidams ſazzija:
„Mannim pateeki ſchehl, ka juhs ne effat wat-
rak wehrti.“ — Gan buhs bijis ko ſmeetees teem,
kaſ turklaht ſtahweja, bet kundſinam ko kau-
neteſ!

G. L...

Trihs draugi.

Trihs draugi weenam wihram bij.

Tas diwi no teem mihleja;

Tas treſchais tam weenlihdſigs bij,

Kaut tas tam labbu wehleja.

Itt neſinnoht tohp apſtellehts

Pee teefas wihrs, tur apſuhdſehts.

„Kurſch gribb no jums,“ wiſch ſazzija,

„Ar mannim nahkt un leezina?”

So eſmu bahrgi apſuhdſehts,

No kehnina kkuhs ismeklehts.“

Tad pirmais draugs drihs atſakta,

Ka neiwarr eet, dauds jadarra.

Ir ohtrais gan tam apſohlahs,

Preekſch teefas ees un leezinahs;

Eit teefas burtois aiſneedſis,

Jau ſabihjees un aiſbehdſis.

Bet treſchais draugs, tam netappa

Ta uſtizziba dahwata,

Tas leezinadams eegahja

Pee teefas lihds un galwoja;

Ka wihru ſohgis atlaida,

Tamdehl, ka taiſnu atrabda.

Ir zilwekam trihs draugi irr

Tè paſaulè, ko Deetos peeſchirr;

Ko darr tee nahwes ſtundina,

Kad Deetos to teefà aizina?

Tad nanda winna labbais draugs,

To atſtaht drihs un lihds ne braukt.

Tad rabbi, draugi, kaimini

To patwaddihs lihds bederi;

Un atpakkal drihs greeſiſees, —

Pehz paſaul's mantas ſuhdiſees.

Bet treſchais draugs, ko patwiſſam

Tè dſihtwoſchana peemirſtam,

Tas irr, tee labbi darbini;

Tee eet tam lihds us debbeſi.

Tee irr kaſ winnu patwadda

Lihds ſohga trehſlam; leezina

To, tam par preekſchu eedami

Un preekſch winna runnadami.

Tee iſpeln' tam apſcheloſchan'

Un ſaude muhſchig' paſuſchan'.

Lai tahdu draugu meklejahs

Ikkatriſ, — panahkt ruhpejahs,

Kaſ ſohga preekſchà leezina

Un ſchelaſtibu iſpelna.

E. W.....g.

Pee Jr. Lucas warr dabbuht pirkt:

Meldinu grahmata preekſch Latwiſſkahn Gwange-
liſkahn Luttera draudſehm.

Makſa 20 kap. ſubr.

Widſemmes, **Karnepes**, no wiſſſlabbaka
ſurte, warr dabbuht pirkt pee

J. Hirschfeld Jelgawà.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgà tai 5.

Webruar 1853 gaddà.

Makſaja par:

Makſaja par:

	R.	K.		R.	K.
1 puhru rudſu . . .	1	80	1 pohdu linnu . . .	2	—
1 „ kweeſchu . . .	2	75	1 „ ſweeſtu . . .	2	90
1 „ meeſchu . . .	1	70	1 „ zuhtu-gal-		
1 „ auſu . . .	1	—	tas . . .	1	40
1 „ kweeſchu-			1 „ dſelfes . . .	—	75
mittu . . .	2	80	1 „ tabaka . . .	1	—
1 „ meeſchu-			1 muzzu ſiltu . . .	9	25
putrainu . . .	2	30	1 „ ſahls . . .	5	44
1 „ bihdeletu			1 „ lohpu-		
rudſumiltu . . .	1	90	ſahls . . .	3	61
1 „ ſiranu . . .	2	20			
1 „ linnuſehk-					
las . . .	5	50			

W r i h w d r i k k e h t.

No juhrmalas-gubernements augſtas walbiſchanas puſſes: Collegienrath v. Braunschweig, Senfor.

No. 41.

Tas kehniensch Zambas.

(Beigums.)

Kad nu Zambas bija paglabbahts winna behts Zambas usfahje fatou waldischanu. Sudrabas un selta tam bija deesgan un scho mantu winsch isballija fatweem raddeem un arri dewe fatweem laudim, jo tee dsihwoja leela nabbadsiba. Ta nolauta kehniina Darula meitu, ko winsch bija no ugguns breefmahm isglahbis, winsch apnehme par feetou un schi bija ta weeniga, ko winsch turreja. Tehwam bija peejas bijuschas. Zambas waldbija labbi un gohdigi. Us ziltweku laupischanu winsch ne isgahje. Geksch uppehm winsch lifte selta smiltis mekleht un palifke zaur to tik pat baggats, ka winna tehws. Tas kuggineeks Wintans nahje itgaddos un eeschinkoja kehniinam pufs bihbeli. No schihs swehtas grahmatas Zambas ikdeenas mahzijas un jo deenas, jo wairaf Deewa wahrds apgaisinoja wiina diwehfeli. Parleeku iwehlejahs kahdu mahzitajn dabbuht, kas wiinu mahzitu no Deewa wahrda. Winsch pats stahsta, ka winsch gan dauds ko no Deewa wahrda saprohtoht, bet ka wehl dauds wahrdi tam nesaprohtami, talabb winsch grihbhoht kahdu mahzitaju dabbuht, kas winnam wiffas leetas warretu isstahstih. Bet tas kuggineeks Wintans tam teije, ka ne warroht ne kahdu mahzitaju dabbuht. Tas kuggineeks bija lohti flinks ziltweks. Lai tas gan saultohs par kristigu ziltweku tomeht winsch ta ne darrija, ka kristiga tizziba mahza. Wintans warreja mahzitaju dabbuht, bet winsch ne grihbbeja kehniinam kahdu mahzitaju peetwest, bihdamees, ka tas kehniensch no ta mahzitaja pamahzihts ar wiinu tad waird ne andelesees. Ko Zambas darrihs? Ne warredams fatou sirbi apmeeriinaht un isfalzis pehz ta Deewa wahrda, tas atstahje fatou tehwa semmi, feetou un behrnus, fatou walstibu un baggatibu un preeka deenas un gahje tam kuggineekam lihds us sweschahm semmehm. Tas kuggineeks bija 422 nabbagus Neegerus sapirzis un iwedde tohs us Amerikas semmi, tohs tur pahrdohht. Tam kehniinam Wintans eerunnaja, ka

winsch effoht tohs ziltwekus pirzis, lai tohs warretu west us zittu semmi un likt mahziht un par loimigeem ziltwekem darriht. Us kuggi Zambas luhdse to kuggineeku, lai tas wiinu wehl mahzitu no Bihbeles. Bet tas kuggineeks to kehniin apsmehje un tam ar skaidreem wahrdeem isteize, ka winsch pats gan kristihts ziltweks effoht, bet ne maj Kristus mahzibahm ne tizzoht; winsch effoht to kehniin krahpis, lai to dabbutu fatwas rohtas un to naudu tam warretu atnemt, ko tas no fatwas semmes bija panehmis lihds. Zambas lohti pahrbihjahs tahdu wahrds dsirdejis, bet ko darriht! winsch panehme masu leetu no tahs lihdsmentas naudas un paflehpe to wezzas drehbés; to zittu naudu atnehme winnam tas besdeewigs kuggineeks. Zambas lasfija sawa Bihbelé to wahrdu; jo ko tas lihds ziltwekam, kad tas wiffu pafauli samanto, bet tam tomehr sawa diwehfele juh; un ar scho wahrdu winsch warreja fatou sirbi apmeeriinaht un eepreeziinaht, winsch pats bija tehwa laikds ziltwekus pirzis un pahrdewis, ta ka teem nabbadsineem bija jaatstahj feetou un behrni un wiffa dsihwe, un ta ka winsch ar zitteem darrijis, ta taggad Deews ar wiinu darrija.

Birnu reis wiensch Deewu luhdse, fazzidams: Kungs apscheloees, peedohdi mannim, atpesti man no ta launa un no tahm behdahm, ko pats esmu ispelnijis; es mettohs Kungs preeksch tewim semme un ne warru zittu ne ko teikt ka ween scho wahrdu: Kungs effi man nabbagam grehzineekam schehligs! Kad nu kuggis bija aisbrauzis us to semmi, tur Wintans dsihwoja, tikte tee 422 laudis pahrdohhti ka lohpus pahrdohd. Tee pahrdeweji un pirzeji abbi sawzahs kristigi laudis, bet tee naw ne ka no Kristus sinnajuschi. Kad nu tee zitti bija pahrdohhti, tad fazzija Wintans us to kehniin Zambasu: Dohdi schurp, kas tewim wehl no mantas irr, es to glabbaschu un tewi tik pat pahrdohschu, ka tohs zittus wehrgus esmu pahrdewis; bet ja tu ne ka ne teiksi un manni ne suhdjesi, tad es tewi pahrdohschu labbam kungam. Ja tu teiksi, ka es tewim esmu

wiffu mantu atnehmis un tevi peekrahpis, tad es tevi pahrdohschu tam niknakam kungam, un no tawas suhdshchanas tewim arri ne buhs netahds labbums, jo ne weens zilweks tewim ne tizzehs, un wehrgs schè pee mums ne kad ne warr taisnibu dabuhht. Ko nabbadsinsch darrihs? winsch ne sazjija ne ka. Ar behdigu sirdi winsch tikke aistwests pee sawa kunga, kas winnu bija pirzis. Kungs bija gan labs, bet Zambas, kas kehniensch bijis, baggats un laimigs, tas nu bija wehrgs. Scho gruhstu peemekleschanu Zambas zeete ar lehn garru, jo tahdu peemekleschanu winsch bija no Deewa ar saweem darbeem ispelnijs, un to lihds paganam laime un baggatiba, ja winna dwehsele tumsiba palek.

Ar kahdi brihnumi bija Zambasam sawa deenesta jaredf. Tee kungi, jeb balti laudis, kas tohs wehrgus pirke, bija lohti nikni un besdeewigi. Par to wissmasaku wainu tee kungi sawus kalpus likke neschehligi pehrt. Un kahdi zeeti likkumi bijuschil! Ne weenam wehrgam, mellam zilwekam bija atwehsehts ar baltu zilweku runnaht: zeeti bija aistleegts mellu zilweku mahziht; ar ihfu wahrdu, — tohs mellus zilwekus turreja dauds flitaki, ka lohpus. Un ta darrija laudis, kas sawzahs kristigi laudis! Bet ne dohmajeet, ka wiffi balti laudis tahdi netizzigi un nikni bijuschil. Kahds jauneklis at-raddahs, kas to kehniinu Zambasu fleppeni mahzija Jesu Kristu labbaki atsicht un pehz Jesus wahrdeem dsihwoht. Wehl labbaku un stipraku mahzibu Zambas dabujja eeffsch Deewa namma. Sirdigi us Deewa wahrdu usklaufidamees, winnam wehtin atwehrahs prahts un winsch atsinne, zil lohti Deews pasauli mihlejis, ka winsch sawu weenpeedsimmuschu dehlu dewis, ka netweenam ne buhs pasust, kas us Jesu Kristu tizz. — Un tik dsilki Deewa wahrds winna sirdi bija eesafnojees, ka winsch no wiffas sirds warreja sawam laundarritajam Wintanam peedoht. Tas Deewa wahrds bija winna weenu weenigais preeks sawas beudu deenas. Ko winsch bija atstahjis, to winsch simtkahrtigi jaw bija atdabbujis pehz ta Kunga wuhedu, kas atstahj ehkas, jeb braklus, jeb mahfas, jeb tehwu, jeb mahhti, jeb seewu, jeb behrnus, jeb tihrumus manna wahrda deht, kas to simtkahrtigi nemis, un to muhschigu dsihwoschanu eemantohs.

Behz 3 gaddeem atkal nahze kuggis no Zam-

basa tehwu semmes. Ar scho kuggi tikke atwesta Zambasa seewa Zillah. Tas pats jauneklis, kas Zambasu bija mahzjis, gahdaja, ka tas kungs, kas Zambasu bija pirzis, arri pirke wina seewu. Behz ihfu laiku arri atbrauze Zambasa schwahgeris un atnesse Zambasam dauds naudas, ta ka tas warreja no sawas wehrgu buhschanas ispirktees, un pats us sewi sahkt dsihwoht. Us sawu tehwu semmi winsch waites ne gribbeja atpakkal eet. Winna schwahgeris palikke kahdu gaddu pee Zambasa. Kad Zambas to bija ismahzjis grahmatu lassiht, tad winsch to atpakkal suhtija pee saweem laudim, ka tas teem Deewa wahrdu fluddinatu. Zambas jau preeksch tam bija zaur swehtu kristibu kristiga draudsiha usnemts un pee Deewa galda peenemts. Winsch arri dsihwoja, ka kristigam zilwekam irr jadsihwo. Sawam laundarritajam Wintanam winsch darrija labbi. Wintans bija wiffu to leelu naudu, ko tas Zambasam panehmis, jaw istehreis un pahrdsehris un leela nabbadsiba eekrittis. — Zambas winnam palihdseja un dewe tam naudas.

Wehl scho baltu deenu Zambas dsihwo un winna leelaka ruhpe irr Jesu Kristu atsicht un Deewu luhgt, ka jel Deews apschelotohs par saweem tautas brahseem un teem mahzitaju suhtitu, kas pee teem Deewa wahrdu fluddina. Zambas taggad irr wezs wihs un dauds behdas zeetis, bet winsch taggad ne behdajahs par neneeku, jo Deews winnu irr israhwis no tumsibas un pahrestahdijis sawa mihla dehla walsiha. Un tu lassitajs, palihdsi Zambasam Deewu luhgt, ka jel Deewa walsiha steigtohs pee tumscheem paganeem. Sneedsi zil spehdams tawu palihdsibu, ka gaisma uslezs par laudim, kas nahwes ehna staiga.. U. K.

Ne peewilkeetes, Deews ne leekahs apsmectees. (Seigums.)

Un ja winsch pats, no sawas krischanas wehl pee meefas un dwehseles lohti satreekts, nu arri warr buht wehl tuhliht us to ne dohmaja, scho truhkumu atkal ispidiht, tad tomehr, ka jau wiffur pasaulk, arri schè kahrdinatajs ne truhke, kas tam tahdas dohmas eepuhte, kah-

das tam pascham tai brihdi gan wehl ne mas prahta ne bij, un zaur to wihram wallu ne dewe, us Deewu apdohmaht un tam to peenah-kamu gohdu doht par winna shehligu glahbschanu, bet winnu sinna ja tuhliht atkal usgreest us to jau senn parastu un labbi patihkamu zellu, kas tomehr scho reis winnam par pasuschanas zellu palikke, jo stary to fastrehjuschu lauschu pulku tai breefmas weeta arri drihs atraddahs weens schenkeris, kam bohte ne tabla, un kas, ka jau warr dohmaht, meisterim ittin labbaish draugs bij, tapehz ka tur arween to pee-eenschanu turreja. Schis nu schigli ween speeschahs zaur teem laudim, pee-eet meisteram klahht tam rohku pasneeds, un, ka jau draugs, preezajahs, ka tas tik brihnischligi no nahwes bij isglahbts. Bet nu arri, atkal ka jau draugs, luhdsahs un aizina, lai pee winna eenahloht atpuhstees no sawas isbihshanahs, jau effoht lizzis winnam labbu kappeju sataisihht, to pameeloht lihds ar seewu un behrneem, kas wehl ne ko ne sinnoht no tam, kas notizzis, bet pehz kurreem jau esfoht suhtijis, lai tee arri atnahktu preezatees par sawa drauga un tehwa glahbschanu. Kas tahdai mihligai drauga aizinaschanai gan warretu pretti turretees? Es ne sinnu, woi tu to warri, kad frohga pappes (frohzeneeks) ar gluddeneem wahrdeem tewi aizina pee sewi ee-eet, un sohlahs tewi pawelti pameeloht, tapehz ka tu winnam wezs passhstams un ihsti labs draugs. Bet lai ar tewi arri buhtu ka buhdams, muhsu meisteris to ne warreja, un aizinataja rohku pakehris; abbi, ka jau draugi kohpa sakehruschees aiseet un drihs bohtes durwis pasuhd. Tuhliht pehz tam arri atstrey gohdiga seewina ar diwi maseem behrneem un sawam draugam raudadama ap kaku kriht, sawa firdi Deewam pateikdama par winna shehlastibu, un ar karstahm assarahm wihru luhgdama, lai jelle atsihtu scho Deewa rohku, kas winnu bij glahbuse, un no sawas dserschanas pawissam atstahktu, un lai tapehz arri labbaki nahktu tuhliht lihds us mahjahm, ne ka te tahda kahrinaschanas weeta paliktu. Bet kuresch dscherejs gan frohga labpraht seewu klausu, kad weddahs us mahjahm eet? Al! Deewam shehl retti kahds, ka juhs gohdigas seewinas, kam tahds

krusts ar behdahm janefs, gan paschas deewsgan finnat. Ta arri schis wihrs, seewai neds ja ne neds atteizis, apsehshahs pee galda, tur saimneeks leelu kruhsi ar karstu kappiju noleek, un zigarrinu eededfina, ko tam arri preekscha zehle. Pa to stary arri kahdi desmits zilweki wehl schenk-istaba sanahze; tee nu wissi to meisteru, ka kahdu brihnumu apstahje, un weens scho ohtrs to prassija par to, ka tas nahzees, ka winsch bij krittis, un ka tik laimigi bij nokrittis. Ta nu zellahs leela walloda, ka jau frohga, un seewina, kas sawu wihru passihst un noproht, ka nu ar to eeschanu us mahjahm tik drihs ne kas ne buhs, nofummuse un sawa firdi shehligi raudadama ar teem behrneem eet prohjam, un pa eelu eedama Deewam sawas behdas fuhds un winna shehlastibu sawu neklausigu wihru atwehl. Bet schis nu sawu kappeju drihs isdschris, no teem zitteem schenka brahlischeem, kas patlabban jau glahses un puddeli pee rohkas nehmuschi, tohp stabbinahs, lai jelle us sawahm bailehm kahdu lahsti nemmoht, un ir pats saimneeks peenahht klahht, fazzidams, ka schodeen winnam nekahdu rehkinumu ne taisschoht, lai tapehz tiklai nemmoht, zil un ko ween firds kahro, jo buhschoht wiss par wolti. Tad dohdeet papreeksch kohrteli, jo jums taissniba, us to isbihshanahs gan janemm kahdas sahles, fakka juntu taissitais. Kohrtels tohp atneests, un nu wihrs weenu glahsi pehz ohtru, weenu kohrteli pehz ohtru eegahsch us tahm bailehm, ta ka zittam, kas gudra prahta winna deht warr useet bailes, ko winsch grihb aisdihht un nofshizinaht. Jo wairak nu ta duhschu atkal ustaisa, jo wairak arri wihram, kas eesahkumâ wehl ta ka nobihjees ne ka dauds arzitteem ne runnaja, walloda schkerahs, un winsch nu eesahl ittin garrî un platti isteikt, ka winnam gahjis, zaur ko tas nahzis, ka winsch laimigi krittis un t. j. pr. Ta winnam runnajoht brandwihna wels arween wairak galwa un mutte eestrehje, ka jau to arween warr redseht un dsirdeht pee peedsehurscha, kas wairs labbi ne sinn mehli walidht, bet to lohzehti, kas zilwekam dohts, lai ar to Deewa sawu isrunna, us Deewa saimoschanu un apsmeeschanu

walka. Jeb woi ta gan ne bij Deewa saimo-
schana un apsmeeschana, ka tas zilweks, pee ka
Deewa wisspehzigä un wisschehliga glahbscha-
na arri affahm azzim patlabban staidri redsama
bijuse, nu sawä dsehriga duhschä un drohschibä
eefahze us to leeltees un teeptees, ka ta ne ef-
soht Deewa rohka, kas winnu glahbuse, bet ka
ta winna pascha gudra sinna bijuse, kas win-
nam dewuse tik laimigi nokrist? Al! schauscha-
las sirdi pahnemu dsirdoht, ka aplama dser-
schana zilwekam tahdu besdeewibu warr mutte
eedoht, un ka tahds zilweks, kam buhtu bijis
ar affarahm Deewam japateiz, sawam Kungam
to gohdu, kas tam nahkabs, noleeds un atrauj,
un sewi paschu par sawu Deewu zekabs. Par it-
katru wiltu wahrdu tam zilwekam buhs atbilde-
schana jadohd, mahza Deewa wahrds; ko tad
sazzis tur tee dsehreji, kas paschi ne sinn, ko
sawä reibumä runna un darra? Apdohmajeet
jelle to pee laika un atstahjeet pee laika no ta
dsehrena, kas juhsu prahtu par mulki, juhsu
mehli par negudru, juhsu wahrdu un darbus
par besdeewigeem darra. Jo kas to sinna, woi
ne pee-eet arri jums ittin ahtri ta atbideschanas
stunda, tikpat ka ta atnahze muhsu juntu mei-
steram, un ko gan tad warreseet atbildeht, kad
jums ta noteek, ka winnam? kad tee zitti to ne
gribbeja tizzeht, ka winsch pats zaur sawu no-
pelnumu effoht isglahbts, bet winnam pretti
runnaja, tad winsch, ka jau peedsehris zilweks,
kas ne sinna ko darra, un kas no galwas is-
skallejis tohs wahrdu: „Deewu tawu Kungu
tew ne buhs kahrdinaht, jo winsch ne leekabs
apsmeepees,“ zehlahs un trehpeledams tulih
gribbeja aiseet, us basnizas tohri atkal us-
lahpt un no turrenes nogahstees, teem zitteem
parahdiht; ka winnam taisniba. Schee, kas
wehl magkeniht wairak pee prahta bij, winnu
tikko warreja noturreht no tahdas Deewa kah-
dinaschanas un apsmeeschanas. Tad nu win-
nam bij japaleek, bet tomehr fashwojees par to

ka winnu ne laide, wehl kahdas glahses eelehje,
kamehr beidsoht, pilus ka lohps, us krahna
benki pakritte un tur aismigge. De kahdu lai-
zinu gullejis sahlf sawä reibumä wahrteees un
greesstees no weenas pusses us ohtru, bet ta
greesdamees nokriht pee semmes no schaura ben-
ka, kas warr buht tiklai pufsohtru pehdu augstis
bij. Pee-eet tee zitti, kas wehl pee galda seh-
deja, un gribb winnu atkal uszelt, bet zeldami
manna; ka wihrs ne mas ne pubsch un ne pirkstu
ne kustina. Nobihjuschees sahlf winnu mohdi-
naht, gan schurp un turp kustinadami, gan seh-
du zeldami, gan stipri krattidami, gan pee wahr-
da sauldami; — bet fur juhs to wairs usmoh-
dinaseet, ko Deewa dusnibas rohka aiskahruse,
tapehz ka tas Deewu apsmehje. Jo no benka
krisdams teescham us galwu, us denninnehm
bij krittis un nosittees, un jebchu nu arri dak-
ters atskrehje un ar winnu schä ta ispublejabs,
nohst kas nohst, un pagallam bij un palikke tas
wihrs, kas ne senn gribbeja wessels no basni-
zas tohrna nolehkt, un taggad tiklai no ne-
jehga krahna benka bij nokrittis!

Vassitajs mihlais! woi man wehl buhs ar
dauds wahrdeem schi notikkuma mahzibu tewim
eekalt? Ne tizzu, ka to waijadsehs, bet ta mah-
ziba buhs katram lehti prohtama un tu pats
warresi staidrahm azzim redseht un samannih
ka zilweks Deewa rohka jo drohsch us basnizas
tohri warr buht, ne ka wella rohka us krahna
benki. Bet ko tu nu sazzisi, kas tu pirma tik
dischleels bijis ar sawu gudribu? Ne sinnu, ko
teikfi, bet sinnu gan, ko es tewim wehl beidsoht
sazzischi, un ko tewi no wissas sirds luhdsohs
zeeti patureht un glabbah, prohti to wahrdu:
„Ne peewillees, Deews ne leekabs apsmeepees,
jo ko tas zilweks sehj, to paschu tas arridsan
plans, bet kas us sawu meesu sehj, tas no tabs
meesas to pasuschanu plans.“ Tas irr tee-
scham teesa!

H.L.

Dr i h w d r i k k e h t.

No juhrmasas - gubernements angstas waldischanas pusses: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor.

Drickhts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

No. 42.